

Izhaja vsak dan
tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Posamezne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Molin piccolo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 večer.

Gene oglašom 16 stotink na vrsto peti; poslužnice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 870.

Edinost

Glasiło političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vse naročnice naj se pošiljajo na uredništvo lista. Neprilagojene naročnice se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, oglašne in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK. — Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12.

POLITIČNO DRUŠTVO „EDINOST“

VABILO

javni redni občni zbor

političnega društva „Edinost“

ki bo

v torek 8. decembra 1903.

ob 4. uri popoldne

v dvorani „Narodnega doma“

v Sv. Ivanu

DNEVNI RED:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Volitev novega odbora.
5. Eventuelnosti.

Na obilno udeležbo vabi

ODBOR.

Državni zbor.

DUNAJ 1. Med došlimi spisi je interpelacija posl. Grossa glede demonstracij, katere so slovanski in italijanski visokošolci dne 28. novembra priredili na dunajski univerzi. Na zahtevo čeških poslancev so se došli spisi doslovno prečitali in je čitanje trajalo jedno uro.

Na to je zbornica nadaljevala razpravo o vladnih izjavah. Prvi je govoril posl. Schalk, ki je priporočal razdelitev skupnega carinskega ozemlja in zahteval, naj Avstrija sklene carinsko zvezo z Nemčijo. Razprava bila je na to zaključena ter je začel govoriti generalni govornik pro, Dersehatta.

Isti je povdarjal, da so Čeki pripravljani skleniti premirje pod pogojem, da se jim ohrani nedotaknjeno njih posestno stanje. Nasproti pritožbam slovanskih poslancev je izjavil govornik, da so iste, z malimi izjemami, neopravičene. Kar se tiče madjarskega tolaženja nagodbah zakonov, izrazil je Dersehatta bojazen, da bi moglo isto provzročiti razdelitev armade ter imeti nevarne posledice z ozirom na institucijo delegacij kakor tudi na nagodbo. Slednjič je govornik menil, da je skrajni čas, da se zbornica zave svoje velike odgovornosti in pokaže voljo do življenja in delovanja.

Posl. Ploj je zavržal predgovornikova izvajanja glede jezikovnega vprašanja na spodnjem Stajarskem in je protestiral proti trditvi, da bi bil odvetnik dr. Breje kak agitator.

Generalni govornik contra, Stransky, je izjavil, da premoč Ogrske izvira iz tega, ker

PODLISTEK.

Ženska tridesetih let.

Francoski pisatelj: Honoré de Balzac.

Poslovenil K. Z.

V.

(61)

Dvojno snidenje.

Nebo je bilo čarobno vedro, krasna, sinja barva njegova obleka se je zlivala v poznatih stopinjah s svetlomodrim vodovjem in je označala točko združenja s črto bliščečo se podobno zvezdam. Vsi solnčnega sijaja so se lesketali milijoni majhnih ploščic na brezkonnem morskem površju, tako, da je bila črna vodna gladina svetlejša od prostranega firmamenta. Neizmerno mil vetrič je bil napel brikova jadra, in snežnobele plante, plapolajoče zastavice, labirint vrvi so se risali z določeno jasnostjo na svetlem ozadju zraka, neba in oceana, le tu pa tam motenega od meglenih senc razpetega platna. Lep dan svež veter, pogled na domovino, mirno morje,

je v Avstriji uradna vlada, katera nima mandata od naroda in se vsled tega ne more uspešno upirati ustavni ogrski vladi. Govornik je najostreje grajal postopanje vlade, ki je nasprotna kulturnim zahtevam češkega naroda in je najostreje obsodil Nemce, ki se neopravičeno protivijo ustanovitvi ne le češkega, marveč tudi slovenskega in italijanskega vseučilišča. Navel je izrek poslanca Erlerja, da morajo Nemci načelno nasprotovati ustanovitvi katerega si bodi nemškega vseučilišča. Dokler Nemci ne ozdrave od te domišljavosti — vskliknil je govornik — ni mogoče niti misliti na kak narečen mir. Govornik citiral je tudi izrek posl. Lemisch, ki je na nekem shodu volilcev vskliknil: »Italijani naj si svoje vseučilišče ustanovijo v Abesiniji!« in je pripomnil, da take besede ne le po pravici vzbujajo proteste Italijanov, marveč kompromitujejo Avstrijo pred vsem inozemstvom. Posl. Stransky je izjavil, da Čehi nikoli ne odstopijo od zahtevanja svojega vseučilišča v Brnu, ki nikakor ni nemško mesto.

Ko sta se na to še dva poslancev oglašila za neke stvarne popravke, bil je ta predmet rešen.

Med došlimi spisi je nujen predlog italijanskega kluba, kateri zahteva, naj se italijanske stolice takoj premestijo iz Laomosta v Trst in naj se čim prej ustanovi popolno italijansko vseučilišče.

Prihodnja seja bo jutri.

Afera Mandl Sehna Fressl-Klofač.

DUNAJ 1. Židovski časnika Mandl Leopold je uložil tožbo proti poslancem Sehna, Fresslu in Klofaču radi znanih dogodkov na hodnikih poslanske zbornice. — (Omenjeni poslanci so Mandla oklofutali, ker je posl. Fressl obdolževal, da je v belgrajskem konaku ukradel neko uro. Op. ured.).

Državna podpora zavodu za podpiranje vdov in sirot.

DUNAJ 1. Ministerski predsednik, dr. Koerber je dovolil za 1. 1903. 5000 kron podpore zavodu zveze avstrijskih zdravnikov za podpiranje vdov in sirot. Ta podpora izplača se iz sredstev, ki so ministerstvu za notranje stvari dana na razpolaganje za sanitetne stroške.

Ministerski predsednik si je pridržal, da odkaze omenjenemu zavodu tudi prihodnja leta jednako podporo.

Povišanje kredita za lajšanje bede.

DUNAJ 1. Tozadevni odsek je danes vsprejel vladno predlogo glede povišanja kredita za lajšanje bede od 15 do 20 milijonov.

Položaj na Ogrskem.

BUDIMPEŠTA 1. Večina listov sodi jako ugodno o političnem položaju. Pričakuje se, da Košutova stranka v svoji današnji seji proklamira konec obstrukcije in da pri-

otožno pluskanje, ličen brik, samotno ploveh po oceanu, podobno ženski, ki se ukraja na tajen sestanek: vse to je tvorilo podobo, polno harmonije. Čudovito nasprotstvo je vladalo mej samoto in življenjem, mej molkom in hrupom, ne da bi bil človek vedel, kje sta bila hrup in življenje, ničevnost in molk, tudi ni pretrgal noben človeški glas tega divnega čara. Španski kapetan, mornarji Francozi, sedeči ali stoječi, vsi so ostajali zatopljeni v versko zamaknjeno, polno spominov. Neka lenivost je vladala po vzduhu: — Jasni obrazi so pričali o popolnem pozabljenju minolih trpljenj, in ti ljudje so se zibali na ljubki ladji, kakor v sladkih sanjah. Mej tem je stari na ograjo naslonjeni potnik z neko nemirnostjo opazoval obzorje od časa do časa. V vseh njegovih potezah se je izražala neka nezaupljivost do usode, in bilo je videti, kakor da se boji, ker se ne more dovolj hitro dotakniti francoskih tal. Mož je bil naš marki. Usoda ni bila gluha za krike in napore njegovega obupa. Po petih letih poskušenj in trudapolnega dela je bil zopet

sili vse člane podvreči se temu sklepu. — V tem slučaju pa da izstopi iz Košutove stranke 20 članov. Ti bi potem s klerikalnimi opozicijonci in Szederkenyijevo frakcijo vred nadaljevali obstrukcijo. Vseh obstrukcionistov bilo bi na ta način 40. — Košutova stranka bi se popolnoma ločila od obstrukcionistov in bi eventualno privolila v poostrenje zborničnega pravilnika v svrhu pobijanja obstrukcije.

Socijalno-demokratski poslanci obsojen radi volilne sleparije.

BEROLIN 1. Socijalno-demokratski državnozbornski posl. dr. Herzfeld bil je radi prestopka proti volinemu zakonu obsojen na 14 dnevni zapor. Herzfeld je namreč o zadnjih državnozbornskih volitvah volil dvakrat in sicer v Rostocku in v Berlinu in sicer ker je bil vpisan v volilnih listah v obeh volilnih okrajih: v Berlinu in v Rostocku in to vsled tega, ker je bilo v obeh mestih prijavljeno njegovo bivališče. Izvrševanje volilne pravice pa je po nemškem volilnem zakonu dovoljeno le v enem volilnem okraju.

Poveljništvo 16. francoskega voja.

PARIZ 1. General Blaque imenovan je poveljnikom 16. voja.

Amerikanske stvari.

NEW-YORK 1. Renterjeva pisarna javlja: Glasom brzjavke iz Port of Spain je angleški odposlanec v Caracasu dvakrat protestiral pri venezuelanski vladi radi dejstva, da je reka Orinoko zaprta tuje trgovini, vsled česar so močno oškodovani trinitadski interesi. Odposlanec pa je obkral dobil nepovoljen, da, eslo neuljuden odgovor. Radi tega odpluje dne 3. decembra v La Guaira angleška eskadra, na kar izroči Anglija omenjeni vladi novo noto.

Pripoznanje panamske republike od strani Nemčije.

WASHINGTON 1. Renterjeva pisarna javlja: Od strani nemškega poslanstva se izjavlja, da je Nemčija pripoznala novo republiko Panama.

Iz francoske zbornice.

PARIZ 1. Zbornica je v današnji predpoludanski seji dovršila generalno debato o proračunu vojne mornarice. Tekom razprave je opat Gayraud branil pred kratkem odpuščena sestre mornarske bolnišnice.

PARIZ 1. V popoldnanski seji je minister za mornarico, Pelletan, podal pojasnila glede trditve, da so se uničili akti o nekem obsojenem mornarju. Minister je izjavil, da je uničil obsodbo dotičnega mornarja, ker sodni dvor ni bil pravilno sestavljen; nikakor pa ni res, da bi se bili tozadevni akti uničili. — V dokaz tej slednji trditvi predložil je minister te akte zbornici. (Živahna pohvala).

Iz italijanske zbornice in senata.

RIM 1. Danes otvorila sta se senat in poslanska zbornica. V obeh zbornicah je mi-

lastnik zaželenega si premoženja. Nestrpen, da bi videl svojo domovino in da bi prinesel srečo svoji rodbini, je bil sledil vzhodu nekoliko francoskih trgovcev iz Havane ter se je z njimi vred vkrcal na španjolsko ladjo, namenjeno v Bordeaux. Zagledavši v daljavi rjavo črto kopnega, je menil, da vidi ženo in otroke. Bil je na svojem prostoru pri kaminu in čutil je, kako ga obkrožajo in ljubkujejo. Predstavljaj si je Milico lepo, darščeno in veličastno, kakor mlado dekle. Ko se je nekako tako uresničila fantastična podoba, so mu drle solze iz oči; in na to je, kakor bi hotel prikriti svoj nemir in črno pogledal na nasproti ležečo, megleno črto, naznanjajočo kopao.

»Že zopet je tu...« je dejal, »zasleduje nas!«

»Kdo zopet?« je vprašal španski kapitan.

»Ladija«, je odvrnil general šepetaje.

»Videli smo jo že včeraj«, je odgovoril kapitan Gomez in je opazoval Francoza, kakor bi ga hotel izpraševati.

nisterški predsednik Giolitti podal izjavo, da je pričakovati, da se odpravijo vse poteškoče, katere so na potu pogajanj glede trgovinskih pogodb, ker so vse udeležene stranke navdane z najboljšimi intencijami. Kar se tiče odnosa Italije do drugih velesil, izjavil je Giolitti, da so isti najboljši vsled njenih zvez in vsled pristranega prijateljstva do drugih vlasti. Na to je ministerski predsednik naznanil konverzijo 4½% rente in 5% konsolidiranega dolga, vsled česar pripade proračunu 46 milijonov. Naznanil je nadalje tudi reforme na korist južnim deželam in mnoge socijalne reforme.

RIM 1. Zbornica poslancev zapričela je razpravo o vladnih izjavah. Ko je govorilo več govornikov, odložilo se je nadaljevanje razprave na jutrajšnjo sejo.

Po slovanskem jugu.

Piše M. Milanović.

IV.

Šel sem bil peš po cesti, ki vodi iz Sarajeva v Ilidže na mal sprehod, ki se je pa, proti mojemu prvotnemu načrtu, podaljšal od opoludneva do trde noči.

Ko sem bil namreč kake pol ure od mesta, ustavil sem se pri neki hiši, stoječi na samem, ker sem bil postal žejen in sem si hotel ugasiti žejo.

Uboga kmetska hiša je bila to in nje stanovniki so bili ubogi bosanski kmetje, ki meniso — to moram povedati odkrito — nič kaj pristrano vsprejeti. A to je umevno, ako uvažujemo, kako iz dna duše sovražijo »Švabce«. A tudi mene so smatrali za takega »Švabca«.

Ali mene ni motilo to, ker sem poznal vzrok, radi katerega so me gledali po strani in začel sem z njimi razgovor. Ko so videli mojo prijaznost, so postali takoj zgovorni. Ponudili so mi bili stolico in so takoj prinesli črne kave.

Sedaj smo še-le začeli pravi pogovor.

Rekel sem jim, da jaz nisem »Švabec«, ampak Slovan, kakor so oni, in da ravno tako sovražim njihove tlačitelje kakor jih sovražijo oni sami. Pripovedoval sem jim o Slovanstvu, kako obsežna da je naša domovina, in rekel sem jim, da z nemštvom vodi boj ves ta nadatomilijonski slovanski narod! V posebno hudem boju da stojimo ravno avstrijski Slovani, katerih samih je nad dvajset milijonov! Govoril sem jim, da ne smejo vsakega Avstrijca smatrati za Nemca, ker večina prebivalstva v državi je slovanska! In vsi ti Slovani želé in delajo na to, da se njihovim bratom v Bosni zboljša položaje in da Bosanci niso osamljeni, da imajo na vseh straneh svojih bratov, kateri jih tudi osvobodé iz »švabskih« krempljev, ki jih tiče sedaj.

Dolgo sem govoril, navdušil sem se. Moji poslušalci so me poslušali napeto in

»Lovil nas je vedno«, je šepnil generalu na ušesa.

»Umeti ne morem, kako da nas ni že dohitel?« je odvrnil stari vojak, »saj je boljši jadrlec, nego Vaš »sveti Ferdinand«.

»Gotovo se je poškodoval, ali pa je dobil kako lukajo.«

»Ujame nas!« je vskliknil Francoz.

»Kolumbijsk gusar je«, mu je šepnil kapitan na uho. »Šest milj imamo še do kopnega, in veter pojema.«

»Ne plava, leti, kakor bi vedel, da mu v dveh urah uide plen. Kaka smelost!«

»Ah!« je vskliknil kapitan, »ne imenuje se zastoj Otel. Da si nima več, nego, trideset topov, je vendar nedavno pogreznil neko špansko fregato. Bal sem se samo njega; kajti dobro sem vedel, da kroži v Antiljab, Ah! ah!« je dodal po kratkem odmoru, dočim je ogledoval jadra svoje ladje, »veter se vzdiguje, še dospemo. Tudi je treba. Parižan bi bil neizprosen.«

»Tudi on dospe!« je odvrnil marki.

(Pride še.)

večkrat so se jim zaiskrile oči od radosti, ko sem jim govoril o tolikih milijonih žojimi čustvih bratov.

In sedaj so tudi oni odprli svoja srca in govorili so tudi oni — o svojih težavah. Odprli so svoje srce, ki je drugače zaklenjeno nasproti vsakemu tujcu in se odpira le med štirimi stenami bornih kmetijskih koč, ko se sosedje sestajajo na pogovore.

Vse so mi odkrili in zgražali sem se na tem, kar so mi pravili — — —

Importacija nemških uradnikov je kriva, da narod bosanski govori tako, da mu je bilo bolje pod Turki, nego pod sedanjo vlado.

»Kulturonosci« pa se jih vesele, ker si na njih sodelovanju prisvajajo zemljo in polnijo žepa.

Dobro so izkoristili Bosno! Uradniki imajo take plače kakor nikjer drugje, a narod strada, kakor so mi v žalosti zatrjali moji novi znanci v tisti borni hišici.

Ostali sem pri teh kmetih do trde noči.

Priprosti ljudje so to, ki nimajo sicer bogve kakšne izobrazbe, ali imajo zlate duše in zdrav razum. Med njimi sta bila dva katoličana, eden pravoslavni in eden mohamedanec. Omilili so se mi posebno, ko sem videl, da ti ljudje ne poznajo niti sledi katškega verskega sovraštva, ampak živijo v prijateljskih odnosih med seboj. Sicer pada morda sempatam kakor beseda, ali ne iz zlobe, ampak (kakor se mi je dozdevalo) le iz nekeke navade.

Ali čudil sem se njih etičnim nazorom! Eden od njih n. pr. mi je rekel: »Ako sem vzel človeka pod streho na vero« (na častno besedo) in ga ponoči, ko je spal, ubil in oropal, je to greh; ali to ni greh, ako oborožen napadam bogataša in zahtevam, naj mi da polovico denarja, ki ga ima pri sebi, in ako ga, če mi noče dati denarja, in se marveč postavlja v bran, jaz ubijem potem!«

Temu mišljenju so se priučili od Turkov in oni so prepričani, da je to popolnoma prav, ako se človeku odvzame polovica imetja. Vsega ne zahtevajo in tukaj se ravno vidi razlika med njihovim naziranjem in med naziranjem drugih ljudi, kateri, ako bi že vzeli, bi vzeli vse!

Naravno, da oni tega ne izvajajo več, ker oni romantični časi, ko se je to lahko delalo, so minuli.

Na povratku proti Sarajevu, sem se zaglobil v misli. Misli sem na berlinski dogovor, na mandat Avstrije za okupacijo, na srčni odpor proti okupaciji, na potoke prelite krvi in — na sedanjo nezadovoljnost! Zaključkov, do katerih sem prihajal, nočem beležiti tu, ker ne bi hotel ravno z današnjo številko vznemiriti g. državnega pravdnika. Toliko pa smem reči: Če je se stališča interesov monarhije germanizatorična državna politika v obče goli nezmisel, so pa se stališča simpatij, ki jih potrebuje država neizogibno, ako hoče tirati vsepšno balkansko politiko, vsi nasilni poskusi za usiljevanje nemstva v okupiranih pokrajinah prava — blaznost!

Resničnost te trditve moje se pokaže prav ekskluzivno, ako izgine navskrižje med hrvatskim in srbskim življenjem...

Položaj na Ogrskem

Prorokovanje — pravijo — je postalo v današnjih časih nevhvaležno delo. Dvakrat nevhvaležno pa so politična prorokovanja. To je tako kakor bi šli na led plesat, kjer ni človek nobene sekunde gotov, da ne telebne tja po tleh. Tudi na opolzljih tleh političnega prorokovanja nisi nikoli gotov, da ti dogodki bližnjega hipa ne prekopicenejo vsega tvojega umevanja. Predvčerajšnja seja ogrske zbornice poslancev začela je na pr. v znamenju obstrukcije, torej neizprosnega boja med večino in manjšino. Opozicijski posl. Lengyel se je bil na pr. prezentiral s poštenimi — nič več in nič manje — trindvajsetimi predlogi k zapisniku prejšnje seje, posl. Nagy iz večine pa se je rogol opoziciji s prošnjo, naj zbornica odkloni vse te — slabe dovtype. Potem so sledile precej strupene praske med grofom Tiszo in nekaterimi opozicijskimi govorniki. Vodovje obstrukcije se je lepo izgubljalo v nedogledne daljave, ker nikjer ni bilo videti obrežja, ki bi zaustavilo razvezani element.

In konec, ki je sledil temu eminentno obstrukcijskiškemu zaključku? Govoril je vodja opozicije Košut in govoril je spravljivo; in govoril je potem ministerski predsednik grof Tisza in govoril je — tudi spravljivo.

Tako nam je mogla javiti včeraj brzojavka o zblizevanju med ministerskim predsednikom in opozicijo!

Košut je zaključil z uljudno prošnjo do večine, naj ne zlorablja svoje moči, grof Tisza pa je kvitiral to prošnjo s prošnjo od svoje strani, naj bi gospođa od opozicije še enkrat razmišljali, da li ne bi bilo vendar možno mirnim putem razvozljati, kar se je tako hudo zavozljalo. Ista seja torej, ki se je začela v znamenju viharja, se je minola v znamenju zblizevanja. Sedaj pa prorokuj božji človek, če moreš, ne da bi se moral bati, da te dogodki pokažejo — krivega proroka.

Ali ni to prvokrat, ko se je položaj na Ogrskem nenadoma pokazal v milejši luči, čemur je istotako nenadoma sledilo zopet potmenenje. Slike se ves čas menjavajo kakor v kaleidoskopu in nikdo naj se ne upa prorokovati kaj priinese prihodnji dan! Kdo bi mogel reči, da že jutri ne bodo popolnoma strte vse kali pomirjenja, položene včeraj po Tiszi in Košutu? Saj smo doživeli med intermezzom Khuena, da je bila večina opozicije za, manjšina pa proti spravi in da je manjšina potegnila za seboj večino opozicije, ki je potem združeno zadala grofu Khuenu smrtni udarec!!

Hrvatske in srbske drobne vesti.

Kako lahko se deluje med narodom brez vsakega hrupa, dokazuje nam mestni svet karlovški, ki uvede sedaj tečaj za analfabete. K mestu Karlovcu so namreč od novega leta 1903 pripojene tudi nekatere zunanje, kmetijske občine, kjer je zelo veliko analfabetov. Temu nedostatku se hoče odpomoči z uvedenjem tečaja za analfabete. Pripominjamo, da so v karlovškem mestnem svetu sami patrijotični navdahnjeni ljudje. Župan je opozicijski poslanec dr. Banjavčević, a med svetovalci sta tudi poslanec dr. Kuković in mladi, a nad vse delavni odvjetnik dr. Lukinić.

V Stativah pri Karlovcu že obstoji tak tečaj za analfabete in vspeva izborna. Vstanovil ga je tamošnji mladi učitelj, Mijo Blašković, ki si je nadel življensko nalogo, učiti narod. Vstanovil je tudi ljudsko knjižnico in narod se kar trga za knjige.

V Belemgradu namerava del visokošolcev izdajati list »Србски Југ« (Slovenski Jug), v katerem mislijo propagirati idejo zblizevanja Srbov in Bolgarov v prvi vrsti, in idejo jedinstva Jugoslovanov sploh.

Zanimivi ste dve brzojavki, ki ste prišli na shod za finančno samostojnost v Požegi. Obe ste namreč od dveh srbskih dubovnikov in v njih se izpričujeta, da ne moreta priti na shod, a se pridružujeta resolucijam in naglašata potrebo, da se bratje pomirijo med seboj.

V Denti (Banat na Ogrskem) so osnovali Srbi novo šolo. To je majhna srbska občina in to ravno dokazuje, kako so Srbi v resnici delavni. Ako jih je le malo skupaj, že si ustanovljajo cerkev in šolo. Zato so tudi najmočnejši od vseh Slovanov na Ogrskem.

Koledar »Србска« (Srbobran) je prepovedan v Bosni in Hercegovini. No, s tem, da vlada zaprečuje vsako narodno gibanje v Bosni še vendar ne ustvari, kakor bi tako rada hotela, posebne »bosanske narodnosti«.

Dr. Vladan Gjorgjević v Belemgradu.

Turčija zahteva makedonske begunce. — Kraljica Natalija na grobu svojega sina.

(Izvirno poročilo »Edinosti«.)

Beligrad, 30. nov. 1903.

Dne 27. novembra je došel semkaj bivši ministerski predsednik, dr. Vladan Gjorgjević, ki se je do sedaj večinoma mudil na Dunaju. Odkar je bil zapustil Srbijo pred ženitvijo Aleksandra z Drago, je to prvokrat, da zopet stopa na srbsko zemljo. Vzroka njegovemu prihodu se še ne ve. Možno je, da ni nikakih političnih misli ali razlogov za njegov prihod. Morda je prišel le v ta namen, da se sestane z nekaterimi prijatelji, kakor se navadno govori.

Feti-paša, odposlanec Turčije na tukajšnjem dvoru, je protestiral nekolikokrat ter zahteval, naj Srbija ne vsprejemlje makedonskih beguncev, ker ti da so se pregrešili proti zakonom Turčije. Zahteval je torej, naj jih Srbija vse izroči Turčiji. Minister za vnane stvari mu je odgovoril, da begunci iz Makedonije nimajo nikakih zvez z vlado, ker jih vzdržujejo privatne ustanove, kakor »Kolo srbskih sester« in drugi dobri Srbi. Vrh

tega so njihove krivde — je menil minister — politične naravi in jih torej Srbija že po dotočilih ustave ne more izročiti Turčiji.

Doznal sem od dovolj zanesljive strani, da je kraljica Natalija prišla na grob svojega sina Aleksandra. Bilo je na večer, ko so prišle k cerkvi tri ženske, oblečene v črno. Dve njih sti bili Belograjki, tretja je bila zavita tako, da je ni bilo možno spoznati. Ko so došle v cerkev, je legla na grob pokojnega kralja in objela križ. Tako je stala plakajoča nad pol ure. Potem so se vrnile. O ženskah, ki sti bili žnjo, je znano, da so tudi danes še v zvezah žnjo. Vrh tega je ena nje bivša dvorna gospica in sestra advokata kraljice Natalije, B. Oreškovića.

Dnevne novice.

Boj za slovansko vsučilišče. Dunajsko slovansko dijaštvo namerava prirediti prihodnji četrtek popoldne v »Resurzi« protesten shod v prilog vsučiliščema v Ljubljani in v Brnu. Na istega bodo vabljeni vsi slovanski poslanci in dijaki.

Imenovanje v sodni stroki. Prvi predsednik najvišjega sodnega in kasacijskega dvora je imenovan kancelista okrajnega sodišča v Kopru, Frana Colombanija, kancelistom na rečenem kasacijskem sodišču.

Ravnatelj državnih železnic v Trstu. Sedanji voditelj ravnateljstva državnih železnic v Trstu, vladni svetovalec vitez Ruff je imenovan ravnateljem državnih železnic v Trstu in mu je podeljen naslov dvornega svetovalca.

Andrej Pertotovo rodbino. To svetišče narodne značajnosti in zvestobe, v Barkovljah (pri »rumeni hiši«) je zopet zadel krut udarec. Na sv. Andreja dan je premislol v evotju let sin Andrej Pertot, absolvirani dijak trgovske šole v Pragi. Pokojniku je bilo 23 let. To je v teku dveh let 5. slučaj smrti v tej spoštovani rodbini. V tem času je umrla glavaričmati tej družini, je umrla ena hčerka in 3 sinovi. Čudno, pretresljivo naključje! Glavar tej družini je Andrej, a sin Andrej mu je umrl sedaj na sv. Andreja dan! Žalostno, prežalostno godovanje je imel stari mož poštenjak! Tolaži naj ga ob tem novem krutem udarcu vseobče sožalje. Kakor ne opuščaj njegovih soobčani nobene prilike, da ne bi njemu in njegovi spoštovani rodbini in izlasti sinu mu Josipu, temu mučeniku izza viharjih dogodkov ob državnozbornskih volitvah leta 1897, izkazovali vse svoje velike simpatije; tako so tudi včeraj popoldne ob pogrebu miljenca Andreja na imponanten način manifestovali svoje sočutje. Na stotine in stotine se jih je zbralo teh barkovljanskih poštenjakov — obojega spola, vsi v praznični opravi — da so pokojnika spremili na zadnji poti k večnemu počitku. Za križem so dekleta nosila cvetje. Pred krsto so dekleta nosila petero velikih venčev s krasnimi travkovi v barvah naše trobojnice. Za krsto pa se je vil nepregleden sprevod, v katerem je bilo zastopanih vse od družin prvakov in veljakov pa do zadnje siromaške hiše. Vsi so se združili v imenu najplemenitejšega čustva — pijetete do drugega pokojnika in bratskega sočutja do sočloveka. Pred hišo, v cerkvi in na pokopališču je peval pretresljive žalostinke niočan zbor pevskega društva »Adrija«. Gnotje pa je premagovalo vseh, ko je svečeni odmolil molitve za mrtve in je jela padati gruda na krsto poštenega sinu poštenega slovenskega očeta.

Pokojniku bodi zemlja lahka; žalujočim ostalim: si volasemu očetu, bratu in sestri in drugim sorodnikom pa podeli Vsevišnji tolažbe in moči, da prebole tudi ta udarec in zmorejo silno bōl!

Predavanje gospe Terezine dr. Jenkove. Nedavno temu smo bili že omenili, da priredi uzorna gospa dr. Jenkova v Ljubljani predavanje o svojem potovanju po Srbiji in Makedoniji. To predavanje se je vršilo v nedeljo zvečer v Mestnem domu v Ljubljani ob vseobčem in velikem zanimanju. Predavateljica je podala živo sliko trpljenja in mučeništva naroda, borečega se za svojo svobodo pred najkrvoločnejšim sovragom. Zanimivo je, da je gospa predavateljica našla v bolnišnici rdečega križa v Sredu Marijo Čehova, sestro slovečega ruskega pisatelja Čehova, ki je zapustila svojo domovino in je odšla na jug med trpeče brate nuditi jim pomoči. Gospa dr. Jenkova je prišla v dotiko z raznimi junaki makedonske ustaje, tako izlasti tudi z Zončevom, ki jej je polagal na srce, naj stori doma vse možno za bedne Makedonce. Naravnost pretresljivi so prizori,

ki jih je opisovala predavateljica in človek strmi, kako more biti v človeški duši toliko zverinske krutosti, kolikor jo kažejo Turki na dušenju makedonske ustaje. In kar človeka posebno pretresa, je to, da ta krutost ne prizanaša ni najmanje ni ženski ni otroku. Le verjeti moramo torej izjavi predavateljice, da so se Turki zavzeli, da pomore vse Makedonce. Predavateljica je tudi sporočila, da general Zončev namerja priti v Ljubljano, da uvede med Slovence akcijo za pomoč Makedoncem. Predavateljica sama pa je pozivala, naj se v Ljubljani ustanovi poseben odbor, ki bo nabiral darove za bedne Makedonce.

Slavni e. kr. pomorski oblasti na srce. Dve leti je že minolo, odkar so bili zainteresirani Barkovljani uložili prošnjo na pomorsko oblast, da bi se nasip, na katerem oni popravljajo svoje barke, popravil radi nevarnosti, ki preti barkam. Tedaj se je bilo zgodilo, da so morali barke potegniti na cesto pred grozečo nevarnostjo. Potem so bili šli nekateri zainteresirani Barkovljani osebno na pomorsko oblast, da bi povsapešili ugodno rešitev one prošnje. Vsled tega je bil prišel v Barkovlje inž. Turk in se je osebno prepričal o stvari. Barkovljani so prosili, ali naj se nasip popravi, ali pa predela tako, da ne bo več obrnen proti morju, ampak proti mestu. Pozneje so bili Barkovljani dvakrat na pomorski oblasti pri gosp. višjemu stavbenemu svétniku Vilfanu, ki jih je poslal zopet k inž. Turku. Ta je prosil Barkovljane, naj potrpe le še nekoliko tednov in potem da bo ustrezno njihovi prošnji. Od tedaj sti minuli — kakor že rečeno — dve leti, a zgodilo se ni ničesar. Nasip je tak kakoršen je bil in nevarnost za barke je — večja.

Prosimo torej e. k. pomorsko oblast, naj hitro pošlje v Barkovlje komisijo, ki naj se prepriča o stvari na licu mesta. Ob enem se bo mogla komisija prepričati, v kakem škandaloznem stanju se nahaja barkovljanska luka.

Neslovenske stvari iz slovenske Ljubljane. V »Slovenec« žigosajo g. Vilharja, lastnika hotela »Pri Bavarskem dvoru« v Ljubljani, da je dal ta hotel v zakup nemškemu heilovecu Petsche-u, da se v tem hotelu sploh ne govori slovenski, da dičijo mize Südmarmkine užigalice in da so gostom na razpolago le najbesnejši nemški listi. Na slovensko zahtevo da sploh nič ne dobiš v tem hotelu. Dalje tožijo v »Slovenec«, da je v trgovini Feliksa Urbanca — ki je baje tudi narodnjak — 6 trgovskih uslužbencev, a od teh da so 4 — nemški turnarji, ki govorijo slovenski tako, da se Bogu usmili. Slednjič tožijo v »Slovenec«, da ljubljanski slovenski odjemalci kar silijo v trgovini turnerja Ječminke in Südmarmkovec Rartha.

Tako tožijo v »Slovenec« in bržkone po pravici. Ali tožijo tudi v »Slovenskem narodu« in sicer v isti hip. V dokaz kako izvajajo na »Slovenčev« strani geslo »Svoji k svojim!« pripoveduje »Slovenski narod«: Zdaj prezidujejo »katoliško tiskarno«. Stavbeno delo so oddali Nemeu Trummlerju, kleparska dela pa Nemeu in protestantu Kornu!

Tako tožijo od ene, tako od druge strani; čitatelji pa naj si blagovole misliti svoje. Naše mnenje je, da bi naš narod na Kranjskem živel v najdivnejem zadovoljstvu, ako bi mu bilo kaj pomagano z očitani nena-rodnajstvom, ki leta z desne na levo in z leve na desno. Ker pa nas skušnje uče, da s tem ni nič pomagano, bi želeli mi, da bi se gospoda z desne in leve zložno uprli, mesto da — ločeni grešijo zoper narodno načelo in gladijo proti tujinstvu.

Za makedonske begunce so nadalje darovali naslednji gg.:

Gorjup Vekoslav, Prosek 30 K, Josip Gomiljšak 5 K, Milivoj Ivanov 20 K, prej je bilo izkazanih 420 K 63 st, skupaj torej 455 K 63 st.

»Miklavžev večer« bo v nedeljo dne 6. t. m. po četrty uri v »Narodnem domu« pri Sv. Ivanu. Ker je čisti dohodek v korist podružnici sv. Cirila in Metodija in program jako lep, upamo obilne udeležbe.

Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metodija v Rojanu naznanja prijateljem in znancem, da se bliža »Miklavžev večer«. Kdor hoče kaj poslati, naj pošlje v otroški vrtec v Rojanu.

Društvo »Zvezda« na Dunaju vabi na zabavni večer, ki bo v nedeljo dne 6. decembra 1903 na Dunaju v dvorani »Zum Regensburgerhof«, L. Sonnenfelsgasse 2. Začetek ob šestih zvečer. Opomnja: Neudje

plačajo za društvene svrhe po 40 st. za vsak zabavni večer.

Prihodnji zabavni večeri društva »Zvezde« bodo 3. januarja, 7. februarja, 6. marca, 10. aprila (to je drugo nedeljo) in 1. majnika 1904 v omenjeni dvorani.

Društveni izleti bodo ob nedeljah: 5. junija, 3. julija in 7. avgusta 1904.

Koncert na korist gradnje nove cerkve sv. Vincenca v Rocolu. Ta koncert se bo vršil, kakor smo že enkrat omenili, dne 10. decembra v dvorani društva Schiller. Danes nam je bil doposlan program, ki obsega te-le točke: 1. Gluck: ouvertura k operi »Ifigenija in Aulis«. 2. C. M. Weber: »Konzerten komad«, solo za klavir spremljevanjem orkestra. Gospa Furlani-Seydel in orkester pešpolka 97. 3. Beethoven: Simfonija št. 4 a) adagio-allegro vivace, b) adagio, c) minuetto-allegro vivace, d) allegro ma non troppo. Orkester pešpolka št. 97. 4. a) Poldoni: »Kaj šepete gozdni potok«, b) Busoni: »Baletni prizor«, c) Wagner-Liszt: »Meistersinger« »Ob tihem ognjišču«. Sole na klavir izvaja gospa Furlani-Seydel. Zadnji trije komadi so povsem novi za Trst. Uvažuje splošno koristni namen te priredbe za gradnjo nove cerkve sv. Vincenca de Paoli — je povpraševanje po sedežih tako veliko, da je potrebno, da si jih cenjeni čitatelji pravočasno zagotovijo. Predprodavanje sedežev je prevzela v znanj svoji postrežljivosti trgovina z muzikalijami Schmidl na velikem trgu.

Nepopoljšljivi! Pišejo nam: Pred par urami sem imel priliko govoriti z nekim tukajšnjim Italijanom. Mož je eden izmed onih, ki sploh ne morejo niti misliti na kako zblizanje obeh tržaških narodnosti — Slovencev in Italijanov. Med pogovorom sem laškemu obrtniku pokazal zadnje Garibaldijevo pismo, napisano v »Jadrancu«. Mož je čital in strmel! Ko pa je prečital to, za tukajšnje po-sili Italijane uniševalno Garibaldijevo sodbo, je izjavil: »To ni avtentično — to je le sleparija!« Kakor je videti, je en del tržaškega nižega ljudstva tako zaslepljen in fanatiziran, da bo trebalo mnogo časa in mnogo črnih, predno se temu zavedenemu ljudstvu odpro oči! To pa dokazuje tudi, na kako nizki stopinji politične zrelosti se nahajajo naši sosede.

Pisec teh vrstic se tudi ne more ponasati z visoko stopinjo omike, a toliko si je pridobil v praksi, da pomiluje to italijansko ljudstvo radi duševne omejenosti, v katero je stisnjeno isto. Glasila tukajšnje gospodovalne stranke strogo pazijo na to, da niže tržaško prebivalstvo ne prihaja do spoznanja resničnih razmer in glede namenov onih, ki je »vodijo«.

Prv. zlo je po našem skromnem mnenju to, da se je tukajšnjim revnejšim Italijanom onemogočilo vsako upoznavanje resnice s tem, da je siljeno, ker ne zna nego italijanski, čitati večinoma le liste, ki služijo gospodovalni stranki. Ako bi to ljudstvo umelo čitati vsaj slovenske liste, bilo bi že drugačno in ne bi bilo tako omejeno.

Židovski »Picolet« je danes evangelje večini primorskih Italijanov, a ta list ravno je danes glavno glasilo onih, ki vodijo sodbno italijansko politiko, ki se začinja in izvršuje s sovraštvom do Slovanov. Tako zagriženi so ti ljudje v svojem sovraštvu, da bi istega Garibaldija, ki jim je bil do sedaj nekako vzvišeno bitje, danes na križ pribijali radi njegovega nastopa za zblizanje Italijanov in Slovanov.

Kakor Garibaldi, tako je bil svoječasnno nastopil tudi pok. prof. Sbarbaro, a je moral ta svoj korak plačati s preganjanjem in za žalje celo z — življenjem! V Garibaldijevem smislu so nastopali tudi še drugi veljaki iz kraljestva. Ciampoli je prepotoval mnogo slovenskih dežel in je napisal o Slovanih več lepih knjig — toda naši fanatiki so znali vse take nastope pametnih mož ali prikrivati pred nevedno maso, ali pa s krikom udušiti svarični glas pametnih mož.

To presneto deževno vreme je spravilo v zapor ubozega 29-letnega cunjarja Antona D. stanujočega prej v ulici Rigutti št. 19. a sedaj v ulici Tigor št. 1. Seveda, ta nadležni dež noče nikakor prenehati, a človek, ako ni za dežnika se premoči do kosti in potem še lahko zbolí. In samo zato, ker se je bal zboleli, si je Tonček poskrbel dežnik. Le to je vrag, da si ga je poskrbel na način, ki je po kazenskem zakoniku kaznjiv. Šel je namreč v neko gostilno v ulici Foscolo, spil četrto vina, katerega je — resnici na ljubo treba povedati — pošteno

plačal ter odšel. O odhodu pa je vzel seboj dežnik, ki je bil last je-nega pivcev.

Revež pa je bil nesrečen. Nekdo ga je videl, ko je vzel dežnik ter ga takoj ovadil dežnikovemu lastniku, kateri je dal cunjarja aretovati. — Dežnik je bil vreden nič manj, kot — 2 kroni in 80 stotink.

Poulični tatovi. G. Peter Lupinelli je včeraj popoldne šel po nekem opravilu preko ulice Farneto. Hkratu sta se mu približala dva mlada človeka, katerih eden mu je iztrgal iz telovnikovega žepa srebrno žepno uro, vredno 25 kron. G. Lupinelli je o tej drznosti valed presenečenja obstal na cesti, kakor bi bil okamenel, dočim sta jo onadva naglo pobrisala. Ko se je g. Lupinelli zavedel, sta bila tatova že izginila. Okradenemu ni preostajalo drugega, nego prijaviti stvar policiji, kar je tudi nemudoma storil.

Radi žganja v smrt. V najlepši mladinski dobi — še le v 21 letu — je moral v smrt Josip Omeje iz Gaberja, okolice ljubljanske. Napil se je bil žganja tako silno, da se je na potu domov zgrudil mrtev. V strahu mora ljubitelj svojega naroda gledati v bodočnost, ako poklicani činitelji ne najdejo leka proti tej grozni bolezni, ki je jela zastrupljati in fizično in moralno ubijati niže naše sloje. A najhuje je, da se bolezen prijemlje najdelikatnejšega dela narodnega organizma — njega mladine. Koliko črno, koliko hvaležno polje se odpira tu razumnikom, ki žive notri med narodom. Oni so v prvi vrsti poklicani, da se združijo v skupno vzajemno, sistematično delo za rešitev naroda od te bolezni.

Nezgođe na delu. 30-letnemu podajaču Josipu Baroni iz Pončane je padel včeraj kamen na levo nogo ter ga precej močno pobil.

49-letni poljedelec Anton Juriševič, v službi posestnika g. Hoffmala v Kolonji št. 101, je včeraj tako nesrečno padel, da se je ranil na glavi in na prsih.

Oba sta dobila prvo zdravniško pomoč na zdravniški postaji. Juriševiča so pa se zdravniške postaje prepeljali v bolnišnico.

V Opatici je bilo od 1. septembra 1903 do vstetega 25. novembra 1903 5168 oseb. Od 19. novembra pa do vstetega 25. novembra je prirastlo 206 oseb. Dne 25. novembra je bilo navzočih 763 oseb.

Porotno sodišče.

Včeraj se je vršila pred porotnim sodiščem kazenska obravnava radi sleparske krive proti 25-letnemu Jakob-u Tassarolo iz Bui.

Obravnavi je predsedoval sod. svet. Petronio; votanta sta bila sod. svet. Mosche in Rimondo; državno pravdnštvo je zastopal dr. Minio a branil je toženca odvetnik dr. Gasser.

Jakob Tassarolo je bil tožen da je v mesecih april, maj in junij t. l. osleparil več trgovskih tvrdk. Tassarolo je namreč imel prodajalnice jestvin v ulici Molin grande. Razne trgovske tvrdke so smatrale to njegovo trgovsko podjetje, kakor dobro vpevajoče, dočim je bilo pasivno. To njihovo zmoto je pa Tassarolo zlorabil v to, da jih je osleparil za blago v skupni vrednosti K 6299.09. Glasom obtožnice je Tassarolo se svojim zapravljanjem od meseca januarja do konca junija t. l. provzročil svojo insolventnost. Valed tega je moral včeraj odgovarjati radi zločina sleparije po §§ 197., 199. in 200. k. z.

Toženec je izjavil v svojem zaslšanju, da je odprl svojo prodajalnico v ulici Molin grande brez vsake glavnice, temveč z dolgom 1840 kron, katero svoto je bil dolžan nekemu Jakobu Zatti, ki je to svojo tirjavo zavaroval na prodajalnici, katero je ko-nečno kupil od njega. Priznal je tudi, da je mnogo denarja zaigral a igral da je zato, da bi si opomogel. Trdil je, da ni nameraval oslepariti upnikov. Ponudil jim je bil 20% a oni niso hoteli vsprejeti.

Kot priča je bil zaslišan Jakob Zatti, kateremu je bil Tassarolo dolžan svoto 500 kron še izza časa, ko je bil pri njemu v službi. Ko je pa Tassarolo odprl lastno prodajalno, mu je ponovno posodil denarja in sicer v skupnem znesku 1340 kron.

Stranke so se odpovedale zaslšanju dr. Edvarda Slavika, kakor upravitelja konkurne mase.

Nato so bile prečitane pisane izjave Josipa Machne, Andreja Karis, Silvija Benca, Julija Pacifico, Evgena Laković in raznih drugih Tassarolovih upnikov.

Branitelj dr. Gasser je predlagal, da se porotnikom stavi eno eventualno vprašanje, tičooče se krive provzročene po malomarnosti.

Sodni dvor je vsprejel braniteljev predlog ter stavl porotnikom dve vprašanji in sicer I. tičooče se sleparske krive a II. tičooče se krive provzročene po malomarnosti.

Nato je govoril zastopnik državnega pravdnštva, ki je utemeljeval obtožbo a sledil mu je branitelj kateri je izpodbijal izvajanja »vojega predgovora«.

Porotniki so zanikali prvo vprašanje ter pritrdili drugemu. Na podlagi tega pravoreka je bil Tassarolo obsojen na 3 mesece strogega zapora.

Božična loterija obsega dobitke od K 25.000, 5000, in 1000, koji se na zahtevo izplačajo po odbitku postavnega davka v gotovini in ker stane srečka le 1 krono, zamore priti za božične praznike kako preseenečenje. Skupno se bode izžrebalo 1500 in sicer 100 glavnih in 1400 postranskih, ki obsegajo zlatenine in srebrnine. — Glasom igralnega načrta zamore se z eno in isto srečko zadeti tudi več dobitkov. Žrebanje vršilo se bode neprekliečo dne 29. decembra 1903.

Trgovina.

Borzna poročila dne 1. decembra.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.06—19.08, angleške lire K 23.94 do 23.98, London kratak termin K 239.45—240.10, Francija K 95.00—95.30, Italija K 95.15—95.45, italijanski bankovci K 95.15—95.45, Nemčija K 117.05—117.35, nemški bankovci K 117.00—117.30, avstrijska ednotna renta K 100.40—100.70, ogrska krona renta K 98.30—98.60, italijanska renta K 101.90—102.30, kreditne akcije K 686.—688.—, državne železnice K 672.—675.—, Lombardi K 88.—90.—, Lloydove akcije K 745.—755.—, Srečke: Tisa K 327.—332.—, Kredit K 473 do 482, Bodenredit 1880 K 294.—299.—, Bodenredit 1889 K 288.—293.—, Turške K 142.—do 144.—, Srbske 2% K —.—

Dunajska borza ob 2. uri popol.:

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.45	—
— v srebru	100.30	—
Avstrijska renta v zlatu	120.55	—
— v kronah 4%	100.50	—
Avst. investicijska renta 3 1/2%	92.80	—
Ogrska renta v zlatu 4%	118.60	—
— v kronah 4%	98.45	—
— renta 3%	89.75	—
Akcije nacionalne banke	1613.—	—
Kreditne akcije	680.50	—
London. 10 Lstr.	239.50	—
100 državnih mark	117.15	—
20 mark	23.43	—
20 frankov	19.06	—
100 ital. lir	95.25	—
Cesarski cekini	11.33	—

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) 3% francoska renta 98.45, 5% italijanska renta 104.20, španski exterieur 90.75, akcije otomanske banke 604.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice —, Lombardi —, unificirana turška renta 88.32, menjice na London 251.95, avstrijska zlata renta 102.70, ogrska 4% zlata renta 102.45, Länderbank 476.—, turške srečke 138.75, parizka banka 11.35, italijanske meridionalne akcije —, akcije Rio Tinto 12.23. Trdno.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 89 1/16, Lombardi 3 1/2% srebro 26 1/2, španska renta 89 1/2, italijanska renta 103 1/4, tržni diskont 4.—, menjice na Dunaju 24.25, dohodki banke —, izplačila banke —. Trdno.

Tržna poročila 1. decembra.

Budimpešta. Pšenica za april K 7.69 do 7.70, Rž za april K 6.62 do 6.63, za maj — do —, Oves za april K 5.48 do 5.49, za maj K — do —, Koruza za maj K 5.16 do 5.17.

Pšenica: ponudbe srednje —; povpraševanje: omejeno, mirno, prodaja 20.000 meterskih st. nespremenjeno. Druga žita nespremenjeno. Vreme: blago.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za december 22 1/4, za marec 33— za maj 33 1/2, za september 34 1/4, vzdržano: kava Rio navadna loco 28.31, navadna realna 32.35, navadna dobra 36.38.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 40.— frk, za marec 40.75 frk.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za december 16.80, za januar 17.10, za marec 17.45, za maj 17.70, za avgust 18.10, za oktober 18.25. Mirno (Vreme: sneg.)

London. Sladkor iz repe surov 8 1/2, Sh. Java 9.04 1/2, Sh. Mirno.

Sladkor, tuzemski. Centrifugalpile, promptno K 64.50 do 66.50, za september K — do —, dec.-avg. 64.75 do 65.75, Concasse in Melispile promptno K 70 — do 71 —, za sept. K — do —, dec.-avg. 67.30 do 67.80.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bodočo dobavo. Vzdržano. Nespremenjeno. 5 do — stot. znižanja.

Pariz. Rž za tekoči mesec 14.90, rž za januar 15.—, za januar-april 14.75, za marec-junij april 15.— (mirno). Pšenica za tekoči mesec 20.50, za januar 20.55, za januar-april 20.60, za marec-junij 20.75 (mirno). — Moka za tekoči mesec 28.20, za januar 28.15 za januar-april 28.25, za marec-junij 27.95 (mirno). — Repično olje za tekoči mesec 53.25, za januar 53.25, za januar-april 53.25, za maj-avgust 53.75 (mirno). Spirit za tekoči mesec 39.—, za januar 38.75, za jan.-april 39.25, za maj-avgust 39.75 (stalo). — Sladkor surov 88° uso nov 23—23 1/2 (mirno), bel za tekoči mesec 25.87 1/2, za januar 26.12 1/2 (mlačno) za januar-april 26.50, za maj-avgust 27.37 1/2, rafiniran, 57 1/2—58. — Nestanovitno.

Žrebanje državnih srečk iz leta 1864.

Glavni zgoditek po 300.000 K odpade na serijo 2885 št. 68; 40.000 K dobi serija

3590 št. 58; 20.000 K dobi serija 1301 št. 36; po 10.000 odpade na serijo 1641 in št. 62 in na serijo 3581 št. 68; po 4.000 K na serijo 1322 št. 53 in na serijo 1659 št. 11; po 2.000 K serija 1806 št. 48, serija 2165 št. 60 in serija 3595 št. 65.

Trgovina se zaklanimi prašiči.

Včeraj, 1. decembra je bilo pripeljanih na trg 106 prašičev. Radi deževnega južnega vremena je bilo zelo slabo povpraševanje po blagu, radi česar se je tudi zelo malo prodalo. — Boljše vrste po 116 K, slabše pa po 104 krone.

Književnost in umetnost.

»Hrvatski preporod« 1790—1836. Napisao Djuro Šurmin, vsenčistični profesor, Zagreb. Založila »Dionička knjižara«. Cena? — Prejeli smo I. del tega dela znanega kulturnega zgodovinarja, prof. Šurmina. — To knjigo priporočamo prav toplo posebno zato, ker govori tudi o slovenskem preporodu.

Ta preporod bi moral preučiti sleherni inteligenčen in zaveden Slovenec. — Saj je ta preporod perijoda, ko se je bilo skušalo, zjediniti kulturne Slovence in Hrvate. — Knjiga je elegantno opremljena in ima slike glavnih preporoditeljev.

Koledar družbe sv. Cirila in Metodija za prestopno l. 1904. V Ljubljani. Izdalo in založilo vodstvo. Cena K 1.20. — Ljuben koledar nam je podala naša šolska družba, Na platnicah je podoba slov. blagovestnikov, a v notranjosti so razun koledarja še drugi spisi. — Ta koledar prav toplo priporočamo — saj skupidek je namenjen naši prekornosti družbi! V vsaki zavedai slov. hiši naj se nabaja ta koledar.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

— ulica Tesa št. 52. A. —
(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Iustrovan cenik brezplačno in franko.

Griboj, kašelj, nahod, upadanj: glasu, katar itd. ozdravite z večkrat odlikovanimi

Prendinijevimi pastiljami

(od aluminirane sladke skorje)

koje izdeluje že nad 40 let P. Prendini v Trstu.

Preskušene tukaj in na vnanjem od zdravniških oblastij, ter počaščene se zahvalami visokih oseb.

Opazka: Varuje naj se ničvrednih ponarejanj ter zahteva vedno »Prendinijeve pastilje« katere se vdobé v boljših lekarnah vsake dežele

Svoji k svojim!

ZALOGA

pohištva

dobro poznane

tovarne mizarske zadruge v Gorici (Solkan)

vpisane zadruge z omejenim poroštvom

prej Anton Černigoj

Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)

št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Solidnost zjamčena, kajti les se osuší v to nalašč pripravljenih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udobne, moderní sestav. Konkurenčne cene.

Alum pohištvo brezplačno.

TOVARNA POHIŠTVA

Rafael Italia

Velikansko skladišče in razstava

pohištva in tapetarij

TRST

ulica Malcanton št. 1.

po zelo nizkih cenah.

MATTONI
GISSHÜBLER
slikovne klobne

Spisuma zavarovanje človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond **25.000.000 K.** Izplačane odškodnine: **75.000.000 K.**
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
VSA POJASNILA DAJE:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in obecnokoristne namene.

Tovarna za cementne plošče
ANDREJ STOLFA
Trst - ulica dell'Industria št. 1. - Trst.

Cementne plošče umeđene od 25 in 33 cm, šestvoglne plošče od 20 in 25 cm po K 2. — □ m.

Plošče v risanjih po dogovoru. — Se ne boji nikake konkurence bodisi glede cene ali kakovosti blaga.

30 malih stanovanj z eno sobo in kuhinjo se takoj odda v ulici Industria in ul. Guardia v hišah Stolfa. Pisarna v ul. Giuliani št. 20A, I. nadst. od 1—2 in 5—7 pop.

Urar F. Pertot Trst ulica della Torre bianca
Poste 3, vogal ul. Prodaja srebrne ure od 3 gld. naprej, zlate ure od 8 gld. naprej. Izbor stenskih ur, regulatorjev i. t. d. Popravlja vsakovrstne ure po jako zmerni ceni.

Prodajalnica izgotovljenih oblek
„Alla Città di Trieste“
trvdke

EDVARD KALASCH
Via Torrente št. 18
nasproti gledališču „GOLDONI“ s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor boljših in navadnih novij.

VELIKI IZBOR
izgotovljenih hlač za delavce kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.
Arterizovana krojačnica.

Najboljši in najpopolnejši
glasovirji (pianini)
se skupijo največje proti takojšnemu plačilu ali na mesečne obroke (tudi na deželo) neposredno tovarnarju
HENRIK BREMITZ-u
c. kr. dvornem založniku glasovirjev (pianinov) v TRSTU, Borzni trg št. 9.
Sestavna razmeta v Parizu 1906. najvišje odlikovanje Avstro-Ogrske za glasovirje.

Zaloga glinastih pečij
v različnih velikostih načrtih in barvah ter raznovrstnih plošč za prevlečenje štedilnih ognjišč iz ene prvih častih tovarn. Zelo trpežno blago. cene zmerno. Postavljajo se tudi štedilna ognjišča in sprejemajo vsakovrstne poprave.
Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi priporoča se najtopleje.
PETER VERČON
TRST. — Ulica Chiozza št. 14.
(skozi dvorišče).

Zdravnik za želodec!
Je eden iz najzlahtnejših zelišč pripravljen francoski liker, ki jako dobro utrjuje delovanje želodca. Isti odpravlja želodčna motenja ter povspenjuje voljo do jeda, utrjuje telesne moči, po večje težo in, ter sploh jači ves človeški živčni sistem.
Zdravnik za želodec
(Magen doktor)
redno vživan donese vedno dobro stanje.
Cena steklenic K 2.— 3 steklenice K 5.—, 6 steklenic K 9.—.
Pošilja po povzetju ali predplačilu generalna zaloga M. Feith, Dunaj, VII. Mariahilferstrasse št. 38.

Odlikovana v Rimu se zlatu kolajno in zaslužnim krizcem —
Odlikovana v Ljubljani se zlatu kolajno in — castno diplomu. —
IVAN ANGELI
ulica Canale št. 5. (nasproti cerkve sv. Antona novega.)
Edini specialisti za izdelovanje zidarskih in slikarskih čopičev; lastna specialiteta čopičev za barvanje s pokostjo.
Pleteni nashanjaji francoskega sestava in nedosežne kakovosti.
Se ne boji nikake konkurence glede zmernih cen kakor tudi izvrstnega izdelka.
Čuvati se je dobro da se ne zamenja moja trvdka s konkurenti jednakega imena.

Na najvišje povelje Njegovega c. in kr. apostolskega Veličanstva
XXIII. ces. kr. državna loterija
za skupne vojaške dobrodelne namene.
Ta denarna loterija, ki je jedina v Avstriji zakonito dovoljena, obsega 19.382 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 512.880 kron. Glavni dobiček znaša v gotovini:
200.000 kron
Žrebanje nepreklicno dne 17. decembra 1903. Jedna srečka stane 4 krone.
Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtstrasse 7 in v loterijskih kolekturah, v tobakarnah, pri davčnih, poštnih, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd.; igralni načrti gratis za kupec srečk.
Srečke se dopolnjejo poštne prosto.
C. kr. ravnateljstvo loterijskih dogodkov
oddelek za državne loterije.

Zlatar
DRAGOTIN VEKJET
(C. Vecchiet).
TRST. — Corso št. 47. — TRST.

Priporoča svojo na novo stvorjeno prodajalnico zlatnine, srebrnine in žepnih ur. — Sprejema vsakovrstne poprave zlatih in srebrnih predmetov ter žepnih ur.
Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerno.

Salvator balzam (Liquor aromatic)

Najuspešnejše domače zdravilo proti trganju (migrane), zoboboli, glavoboli, zagrljenju ter raznim želodčnim in črevnim boleznim; zdravi materico, jači vid ter je v vsakem pogledu univerzalno domače zdravilo prve vrste.
Cena omotu od 11 steklenic z navodilom 5 K ako se denar pošlje na spodnji naslov.
Kašelj zdravi hitro in temeljito od starih časov vže poznano domače zdravilo — Trpotčev sok.
Cena steklenici z navodilom, ako se denar naprej pošlje poštne prosto K 2.40.
NASLOV ZA NAROČBE:
LEKARNA H „SALVATORJU“
Fr. Riedl, VARAŽDIN kbr. 103.

Anton Sancin pok. Frana
TRST. — Ulica Barriera vecchia št. 11. — TRST.
Velik dohod inštanja veleurl v najnovejših risanjih.

Zaloga perila in imbotiranih pogrinjal, zimskih srajc, srajc od fušanja ter belih v velikem izboru kakor tudi ovratnikov in kravat. Snovi od same volne za obleke za ženske ter vže izgotovljene obleke za delavski stan.

Naznanilo.
D. Zalaznik Kanfani preskrbuje, že več let let vinski trgovcem in gostilničarjem nakup vina in pošilja tudi malim odjemalcem naravna istrijska vina po niski ceni.
Sivarna pojasnila brezplačno. Narodna gostilna in prenočišče v lastni hiši nasproti postaje.

Mnogo denarja!
do 1000 kron na mesec zamo-rejo častno zaslužiti osebe vsakega stanu, (tudi kot postarški zaslužek).
Natančneje pod „Reell 107“ na Annoncen - Abthe lung des MERCUR, Stuttgart, Bergstr.

Andemo de Franz.
V dobroznani gostilni »Andemo de Franz«
v ulici Geppa št. 16.
se toči:

fino vipavsko belo	po 40 avč.
za na dom	36 »
istreški teran I. vrste	36 »
za na dom	32 »
nad 10 litrov	29 »
dalmatinsko I. vrste	36 »
za na dom	32 »
nad 10 litrov	28 »

Priporoča se krčmarjem in trgovcem za prodajo na debelo, slavnemu občinstvu pa za mnogobrojni obisk. Na razpolago so vedno topla in mrzla jedila. Krčma je odprta vsak večer do polnoči.
Udani
Josip Furlan,
krčmar.

TRST — ul. Paduina 19. — TRST
AVIANO & SCHEGA
tovarna ščetk in čopičev
Prodaja na debelo in drobno.
Ugodne cene.

TRST — ul. Padiuna 19. — TRST.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
TRST. — Via Giacinto Gallina št. 6. — TRST

Pozor!
Prodajam po jako nizkih cenah specijalno-jedilno blago iz prvih tovarn in sicer ilirske testenine **Žnideršič & Valencič**, nadalje napolitanske in tržaške testenine prve vrste in vsake velikosti, s tčno postrežbo na dom. Na deželo pošiljam po poštne povzetju od 5 klg. naprej.
Proti takojšnemu plačilu 2% odbitek.
Priporočam se udani
Josip Luin.

TRST. — Via Giacinto Gallina št. 6. — TRST.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Pozor!
395 komadov samo gld 1.85.

1 krasna ura s 24 urnim tekom s posrebrneno, verzičco; 1 krasna spila za kravate se simli biseri; 1 prstan s ponarej. kamnom za moške ali ženske; 1 garnitura gumbov za manšete, srajco in ovratnik, jameceno iz 3 double zlata; 6 žepnih rut iz prstnega platna; 1 krasna pisalna oprava iz niklja 1 lepo toaletno ogledalo z etviljem in lepim glavnikom; 1 lepo dišeče toaletno milo; 1 beleznica; 12 komadov umetnih slik najznamenitejših mož sedanjega časa; 72 pisalnih peres in se 290 različnih komadov, koji so v hiši koristni.
Pošilja po povzetju ali predplačilu.
H. Spingarn, Krakov 43.
Kdor vzame 2 ovitka, vloži po vrhu en nož z 2 rezili, ako se vzame več ovitkov se priloži vsa kemu po en tak nož.
Za to kar ne ugaja, se denar takoj vrne.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI
Polnovplačani akcijski kapital **K 1.000.000**
Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.
Fromese izdaja k vsakemu žrebanju.

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje izdane vrednostne papirje in vnovčuje zapise kupone.
Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.
Eskompt in inkasso menic.
Daje predujme na vred. papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.
Borova naročila.

Podružnica v Spljetu
(Dalmacija)
Denarne vloge vsprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzlaga.
Promet s čeki in nakaznicami.